

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, valtuutetut, viranhaltijat ja kokousta seuraava väki!

§ 4 Raahе, Kalajoki, Ylivieska ja Nivala -työllisyysalueen perustaminen

Tämän käsiteltävän asiakohdan perusteet löytyvät Hallituksen esityksestä, jonka mukaan julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirretään kunnille 1.1.2025. Eduskunnassa maaliskuussa 2023 hyväksytyyn lakiesitykseen mukaan kunnat voivat järjestää palvelut itse tai sopia järjestämisvastuun siirtämisestä kuntayhtymälle tai kunnalle. Kunnat, joiden työvoiman määrä ylittää 20 000 henkilöä, voivat järjestää palvelut itse. Mikäli kunnan työvoiman määrä alittaa 20 000 henkilöä, kunnan tulee perustaa yhden tai useamman kunnan sisältävä työllisyysalue. Työllisyysalueen tulee olla maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäyntialueen kannalta toimiva alue sekä siihen tulee lähtökohtaisesti sisällyttää alueen keskuskaupunki. Työllisyysalueeseen kuuluvien kuntien tulee sopia työvoimapalveluiden ja niihin liittyvien tehtävien järjestämisestä ja kuntien on toimitettava työvoimapalveluiden järjestämisvastuuta koskevat ilmoitukset työ- ja elinkeinoministeriöön viimeistään 31.10.2023.

Prosessin päävaihe on ollut kohtuullisen tiukka aikataulultaan. Tähän liittyvää työstä on tehty pääasiassa viranhaltijoiden toimesta, mutta alkuvaiheen neuvotteluissa on ollut mukana myös poliittista johtoa. Prosessin alkuvaiheessa niin viranhaltijoilla kuin luottamushenkilöillä oli yhteinen tahtotila siihen, että Raahen kaupunki ei lähde Oulu-vetoiseen koko maakunnan kokoiseen alueeseen vaan muodostetaan tänne rannikolle ja eteläiselle alueelle oma työllisyysalue. Yhteinen näkemys oli myös siitä, että Raahе toimii muodostettavan alueen vastuukuntana, tältä pohjalta on neuvoteltu koko prosessin ajan. Ensimmäiset neuvottelut käytiin keväällä Raahen, Kalajoen ja Ylivieskan kesken. Vastuukunta-status vaati useita neuvotteluja ja myös kompromissien tekemistä, sillä Raahen kaupunki ei ollut ainoa, joka halusi vastuukunnaksi. Sen jälkeen on päästy neuvottelemaan ja sopimaan varsinaisista yhteistoimintasopimuksesta ja järjestämissuunnitelmasta.

Sopimuksen mukaan yhteistoiminta-alue muodostuu yhteensä 17 kunnasta, jotka muodostavat myös maantieteellisesti yhtenäisen alueen. Työllisten määrä tällä alueella on vuoden -21 tietojen mukaan reilut 48900, joten vaadittavan työllisten määrä ylittyy reilusti. Alue jakaantuu neljään palvelualueeseen, jotka muodostuvat Kalajoen, Nivalan, Raahen ja Ylivieskan ympärille.

Järjestämissuunnitelmassa on käytävä ilmi Työ- ja elinkeinoministeriön vaatimat asiat, jotka koskevat mm. hallintoa, palveluiden tuottamista ja kohdentamista, rahoitusta, toimipisteiden määrää ja sijaintia sekä yhteistyötahoja ja -muotoja.

Hallinnollisesti kokonaisuus tulee sijoittumaan Kehittämisen toimialalle ja sitä varten perustetaan oma kymmenhenkinen työllisyyslautakunta ja neuvottelukunta, jossa on edustus jokaisesta sopijakunnasta sekä lisäksi pääasiassa kuntajohtajista muodostettava ohjausryhmä.

Nyt päätettävänä oleva Raahe-Kalajoki-Ylivieska-Nivala työllisyysalueen järjestämissuunnitelma kuvaa tämänhetkistä tilannetta. Suunnitelma palvelujen järjestämisestä jäsentyy ja tarkentuu jatkovalmistelun aikana. Lopulta yhteinen toimielin, työllisyyslautakunta tulee aikanaan hyväksymään työllisyysalueen palvelustrategian.

Hyvin valitettavaa on, että kaikki 17 kuntaa eivät ole hyväksyneet yhteistoimintasopimusta ja järjestämissuunnitelmaa. Ainakin Oulainen, Haapajärvi ja Pyhäjärvi eivät ole hyväksyneet ko. alueen muodostamista. Tämä tarkoittaa koko yhteistoiminta-alueen kuntien joutumista ns. perälauta- käsittelyyn, jossa ministeriön taholta kunnat määrätään muodostamaan yhteistoiminta-alue. Tästä huolimatta valmistelua on hyvä jatkaa järkevissä määrin valmistautuen tulevaan, sillä kokonaisuuden valmiiksi saattamiseen ja valmistautumiseen on aikaa vain reilu vuosi jäljellä.

Näillä sanoilla Keskustan valtuustoryhmä kiittää viranhaltijoita hyvästä valmistelusta ja kannattaa asiakohdan päätösesitystä.

Raahen Keskustan valtuustoryhmä

Sari Pekkala, vpj.